

42. 1.

MEMORIE VAN ANTWOORD.

(Ingezonden bij brief van 7 October 1931.)

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder n°. 385 der Zitting 1930—1931.)

§ 1. De ondergeteekenden betreuren het met de Kamer, dat het niet wel mogelijk is, de raadpleging van den Volksraad met zoodanigen spoed te doen geschieden, dat daardoor vertraging wordt voorkomen. De Regeering kan er slechts naar streven, deze vertraging tot zoo gering mogelijke afmetingen terug te brengen. In het onderhavige geval is onmiddellijk na de onderteekening van het verdrag, waarbij de overzeesche gebieden niet van de werking daarvan waren uitgesloten, met de besturen van die gebieden overleg geopend nopens de vraag, of het verdrag ook daarvoor zou kunnen worden aanvaard. Ten einde een spoedige behandeling zooveel mogelijk te bevorderen, werd tegelijkertijd een aanvang gemaakt met de voorbereiding van de indiening bij de Staten-Generaal van dit wetsontwerp. Tijdens deze voorbereiding bleek, dat het verdrag voor de overzeesche gewesten aanvaardbaar werd geacht. Daarop is terstond het noodige verricht ter verkrijging van de Koninklijke machtiging om den Volksraad over het wetsontwerp tot goedkeuring te hooren, hetgeen opnieuw tijd vergde. Op grond van dit verloop van de feiten zijn de ondergeteekenden van meening, dat in dit geval de Regeering geen redelijk verwijt kan treffen.

Bij het redigeeren van verdragsartikelen, die betrekking hebben op de al of niet toepasselijkverklaring op de overzeesche gewesten, kan men twee methoden volgen. Men kan de verdragen ten principale sluiten en ratificeeren voor het moederland en dan later zien of ze geheel of ten deele op de overzeesche gewesten van toepassing verklaard kunnen worden, of wel ze sluiten en ratificeeren voor de Rijkseenheid, maar ze dan eventueel, indien en voor zoover noodig, voor de overzeesche gewesten of een deel er van niet van toepassing verklaren. De Regeering geeft in dit geval de voorkeur aan laatstgenoemde methode. Zij kan deze methode niet doorvoeren ten aanzien van multilaterale conventies, van welke bij voorbaat aangenomen wordt, dat ze alleen voor de moederlanden zullen gelden. Maar ten aanzien dezer conventie werd het voorstel, ten deze door den Nederlandschen onderhandelaar te Oslo gedaan, eenstemmig aanvaard.

De vrees, dat de goedkeuring van de Staten-Generaal tot een zinledig gebaar zou worden, wijl de verdragsluitende partijen zich bij voorbaat zouden gedragen alsof het verdrag reeds in werking ware getreden, kan naar de meening der ondergeteekenden in het onderhavige geval geen voedsel vinden. Ontkend kan niet worden, dat van de sluiting van het verdrag aanstonds invloed ten goede is uitgegaan — vooral wellicht gevolg van den geest, waarin de onderhandelingen te Oslo werden gevoerd —, maar den ondergeteekenden is geen daad van de Regeeringen der medecontracteerende partijen bekend en zij hebben ook zelf niets verricht, dat als een toepassing van het verdrag zou kunnen worden aangemerkt.

Volkomen erkennen de ondergeteekenden het recht der Staten-Generaal om zoo spoedig mogelijk na de totstandkoming van een verdrag hun oordeel over den inhoud daarvan uit te spreken, maar zij wijzen er eenerzijds op, dat, naar hun inzicht, voor wat Nederland betreft, deze aangelegenheid niet beëindigd was zolang niet mede over de van-toepassingverklaring op de overzeesche gewesten beslist was, en anderzijds

wijzen zij op het zooveel gereleveerde, waaruit blijkt, dat de Staten-Generaal tegenover deze conventie geenszins als tegenover een voldongen feit zouden staan.

§ 2. Hetgeen in de eerste drie alinea's van de tweede paragraaf van het Voorloopig Verslag wordt uiteengezet, hebben de ondergeteekenden met voldoening gelezen. Met die uiteenzetting stemmen zij in, daarbij, in terugslag op een tweetal zinnen in de eerste alinea, opmerkende, dat ook de Regeering deze conventie slechts als een eersten stap in de goede richting beschouwt, en met de Kamer hoopt en vertrouwt, dat op deze conventie zal kunnen worden voortgebouwd, zoowel in de breedte als in de diepte.

Het komt, met name in multilaterale verdragen, wel voor, dat een preambule, in een korte formule, een program bevat, hetwelk in de artikelen van het verdrag min of meer besnoeid wordt. In een dergelijk geval zou veel gewonnen zijn als de programformule, wil men: de beginselverklaring, werd overgebracht naar de artikelen. In dit geval doet de plaats er minder toe. De verhouding is toch niet zoo, dat de preambule een program geeft, waarvan in de werkelijkheid te weinig terecht komt, maar veel meer aldus, dat de preambule een beginsel stelt en de artikelen een eerste middel scheppen om dat beginsel te verwezenlijken. Het verband tusschen preambule en artikelen ligt in de drie woorden „à cette fin”, die zeer bepaaldelijk zijn opgenomen om de relatie tusschen beginsel en middel ter doorvoering te doen uitkomen. Zonder de inlassing van deze drie woorden zou de redactie minder bevredigend zijn geweest. Limiteering van het voornemen der partijen om zich naar het beginsel der preambule te gedragen, is geenszins bedoeld. Aangegeekend zij hierbij, dat het woord „désireux” veel meer wijst op een positief voornemen dan op een wenschelijkheid (als waarvan het Voorloopig Verslag spreekt), d. w. z. op de verklaring, dat iets wel gewenscht is. Voorts zij in dit verband verwezen naar de laatste alinea van het protocol, dat tegelijk met de conventie is geteekend en dat verdere regelingen in uitzicht stelt. Komen deze tot stand, dan zal de verhouding ongeveer aldus zijn, dat in de preambule hetzelfde beginsel, zij het wellicht in andere woorden, wordt herhaald en dat partijen in de artikelen ter toepassing van het beginsel, „à cette fin”, een tweede middel scheppen en vastleggen.

§ 3. Met voldoening heeft de Regeering voorts kennis genomen van het betoog van verscheidene leden, dat zij er in deze conventie in is geslaagd, een regeling te treffen, die buiten de sfeer van den strijd om al of niet verandering van handelspolitiek in engeren zin blijft en waarvan blijkbaar algemeen gunstige invloed op de onderlinge verhoudingen verwacht wordt. Ook de ondergeteekenden verheugen zich er over, dat hier euvelen konden worden vermeden, die aan sommige multilaterale conventies kleven.

Zoals hierboven reeds werd opgemerkt, kan nog niet van daden gesproken worden, die zouden zijn aan te merken als toepassing van deze nog niet in werking getreden conventie; maar de conventie oefent wel reeds invloed uit. Een al dan niet uitgesproken beroep op den „geest van Oslo” vergemakkelijkt reeds nu de verhoudingen. Intusschen kunnen de ondergeteekenden moeilijk reeds thans bijzonderheden mededeelen omtrent de eerstvolgende conferentie, die eerlang te Stockholm gehouden zal worden, en omtrent hetgeen van de onderhandelingen daar verwacht mag worden. Zij moeten zich tot een drietal mededeelingen beperken. In de eerste plaats zij gereleveerd, dat het streven der Regeering op tweeërlei gericht is, namelijk: 1°. op toepassing van het systeem van Oslo, hetwelk thans alleen slaat op het toekomstige, ook op het verledene, namelijk op eventueel thans bestaande moeilijkheden, en 2°. op toepassing op andere gebieden dan dat van de douanerechten, het eenige dat thans bestreken wordt. Ten tweede moge worden medegedeeld, dat tusschen de Departementen onderling en met de belanghebbenden in detail is nagegaan wat beoogd zou dienen te worden. Ten slotte kan worden vermeld, dat met de Regeeringen der andere

Goedkeuring van het op 22 December 1930 te Oslo gesloten verdrag tot economische toenadering met bijbehorend protocol.

Oslo-Staten in overleg is getreden over een programma, bevattende de punten, die ter aanstaande conferentie behandeld zouden kunnen worden. De resultaten van een en ander moeten thans worden afgewacht. Der Kamer kan in dit verband de verzekering worden gegeven, dat de punten, in het Voorloopig Verslag ter sprake gebracht, niet aan de aandacht der Regeering zijn ontgaan.

In antwoord op de vraag, hoe hoog in algemeenen zin de invoerrechten in elk der vier (met Luxemburg vijf) andere verdragsluitende Staten zijn, moge verwezen worden naar de door den Volkenbond gepubliceerde cijfers in de publicatie, getiteld: „Taux indices des tarifs”, C.E.I. 37. 1927, waaruit blijkt, dat het tariefgemiddelde voor afgewerkte fabrikaten bedraagt voor Denemarken van 10—15 pct. en voor België en Zweden van 15—20 pct. Ten aanzien van Noorwegen, dat in deze publicatie niet wordt genoemd, kan worden aangenomen, dat het gemiddelde invoerrecht voor afgewerkte fabrikaten zich beweegt tusschen de cijfers, genoemd voor Denemarken en Zweden. De vraag, of Nederland in de andere verdragsstaten, speciaal wat de landbouwproducten betreft, even gemakkelijk kan invoeren als die landen in Nederland, moet ontkennend beantwoord worden.

Nederland wordt door de conventie niet beperkt in zijn bevoegdheid om ten aanzien van invoer van goederen tijdelijke maatregelen te nemen, die om fiscale of economische redenen noodig zouden worden geacht. Zou de Regeering tot zulke maatregelen willen overgaan, dan is zij slechts verplicht tot notificatie en tot ernstig overwegen van de vertoogen, door de Regeeringen der andere verdragsstaten eventueel tot haar gericht ter voorkoming van benadeeling van de aan die Regeeringen toe- vertrouwdde belangen. Hierbij zij intusschen aangeteekend, dat de conventie opgebouwd is op de onderstelling, dat de partijen bij deze conventie zich zooveel mogelijk zullen onthouden van het nemen van maatregelen als hierbedoeld en zulke maatregelen slechts zullen treffen in geval van bepaalde noodzakelijkheid.

§ 4. De ondergeteekenden zijn het eens met de opvatting, dat een conventie als de onderhavige beschouwd dient te worden in verband met het geheele vraagstuk der internationale handelspolitiek en dat over de betekenis er van niet met vrucht kan worden beraadslaagd, wanneer zij op zich zelf en los van de groote internationale problemen wordt bekeken. Maar eenerzijds merken zij op, dat de aldus opgevatte overweging hen geleid heeft tot de conclusie, dat onder de gegeven omstandigheden niets aan het sluiten van deze conventie in den weg stond, terwijl zij zich anderzijds afvragen, of de leden, hier aan het woord, er wel in geslaagd zijn, het verband tusschen hun vragen en het verdrag tot economische toenadering van Oslo duidelijk te doen uitkomen.

Wat de Handelsconventie van Genève betreft, zij verwezen naar de aan deze Memorie als bijlage toegevoegde paragraaf II van het rapport van het Economisch Comité aan den Volkenbondsraad over de werkzaamheden, in zijn 35ste zitting verriicht (C. 427.M.177.1931). Uit deze paragraaf, waaraan niets behoeft te worden toegevoegd, blijkt, dat, naar het comité meent, de redenen, die in Maart dezes jaars aan de inwerkingtreding van de conventie in den weg stonden, nog onveranderd bestaan. Dat overigens, indien de Volkenbond slaagde in een nieuwe poging om tot een tariefsbestand te komen, de bestaansreden van het verdrag tot economische toenadering van Oslo zou zijn vervallen, kan niet worden toegegeven. Dat verdrag toch gaat op een belangrijk punt (namelijk door aanvaarding van het principe der eerbiediging van elkanders belangen) verder dan de Handelsconventie van Genève.

De vraagstukken, welke in de Mei-zitting der Europeesche Commissie zijn besproken, werden in de zitting, die begin dezer maand werd gehouden, verder behandeld. De commissie heeft over die vraagstukken een rapport uitgebracht, waarbij verschillende rapporten van subcommissies als bijlagen zijn gevoegd. De Regeering heeft nog geen aanleiding gehad, zich definitief

over de verschillende vraagstukken, in de stukken behandeld, uit te spreken en wenscht zich nog te beraden. Hieraan kan worden toegevoegd, dat in de bedoelde zitting door den eerst- ondergeteekende met name ten opzichte van het vraagstuk der preferentiele tarieven groote voorzichtigheid is betracht en de eisch is gesteld, dat de toestemming van de Staten, die de meestbegunstigingsclausule in hun handelsverdragen hebben, langs den diplomatieken weg worde aangevraagd, opdat er tijd zij voor zorgvuldige bestudeering der aangelegenheid. Wat aangaat de taak der deskundigencommissie, in de onderhavige paragraaf bedoeld, moge worden verwezen naar het rapport der commissie, hetwelk zich bevindt onder de vorenvermelde bijlagen, uit welk rapport duidelijk blijkt, hoe deze commissie haar taak heeft opgevat.

De Mei-zitting van de Europeesche Studie-Commissie heeft ook op de ondergeteekenden een niet geheel bevredigenden indruk gemaakt. Ditzelfde geldt ook van de bovenbedoelde Septemberzitting. Het is der Regeering niet wel mogelijk reeds nu, te midden van de snel wisselende omstandigheden, een oordeel over de vooruitzichten van de werkzaamheden der commissie aan de Kamer mede te deelen.

In afwachting van de verdere ontwikkeling der dingen verwacht de Regeering zeker niet te veel van de Europeesche samenwerking. Vaststellende, dat de samenwerking, die in het afgelopen jaar heeft plaats gehad, toch zeker eenig nut heeft opgeleverd, is zij voornemens alles te vermijden, wat de ver- warring in Europa zou kunnen verergeren.

De Regeering ziet geen aanleiding, de gebondenheid aan het Verdrag inzake de in- en uitvoerverboden en -beperkingen te beëindigen. Zij acht hiertoe te minder reden aanwezig, wijl een zoo belangrijk aantal Staten deze gebondenheid of door middel van het genoemde verdrag of in bilaterale verdragen hebben aanvaard, dat het hoogst ongewenscht ware te achten, als Nederland zich weer vrij wilde maken.

Met belangstelling namen ondergeteekenden kennis van de opmerkingen, in het Voorloopig Verslag gemaakt in zake internationale trusts en kartels. Herinnerd zij in dit verband aan wat de eerstondergeteekende in de Mei-zitting der Europeesche Studie-Commissie ten opzichte van dit vraagstuk opmerkte: „Pour terminer, Monsieur le Président, je manquerais à la franchise qui caractérise nos discussions si je vous cachais que le Gouvernement des Pays-Bas n'est pas partisan sans réserve de ententes industrielles. Je ne nie pas qu'il y ait des cas où ces ententes appliquées avec prudence et dans un esprit sincère de respect de tous les intérêts en jeu, puissent exercer une influence salutaire sur la vie économique, en prenant ce terme dans son sens général. Deux choses méritent d'être prises en considération. Les gouvernements — et par là même la Société des Nations — me semblent beaucoup moins destinés à jouer un rôle actif dans la création d'ententes industrielles qu'à en surveiller l'action, pour que celle-ci ne tourne pas au détriment de l'intérêt public. En second lieu — et ici encore je me trouve en parfait accord avec notre honorable collègue belge — si l'industrie lourde et quelques autres industries qu'on pourrait lui assimiler se prêtent, le cas échéant, à la création d'ententes, il est loin d'en être de même pour l'industrie d'articles de qualité. Vu la situation des Pays-Bas, où cette dernière industrie est prédominante, je suis obligé de faire une réserve au sujet des ententes industrielles. Le Gouvernement des Pays-Bas ne saurait se rallier à des mesures risquant de nuire à une branche importante de son activité économique, qui se développe heureusement sans moyens artificiels, grâce à une politique de liberté garantissant des conditions avantageuses de production.”

§ 5. De wijze, waarop dusver getracht wordt aan den agrarischen nood der zuidoostelijke Europeesche Staten te gemoet te komen, vindt bij de Regeering weinig instemming. Bij de beoordeeling van de vraag, of daarin een nieuwe en ernstige bedreiging van de meestbegunstigingsclausule gelegen kan zijn, dient er rekening mede gehouden, dat er allerwege een vast voornemen schijnt te bestaan, concessies, ten deze gedaan of te

Goedkeuring van het op 22 December 1930 te Oslo gesloten verdrag tot economische toenadering met bijbehorend protocol.

doen, tot gevallen van nood, tot bepaalde materies en tot gelimiteerde perioden te beperken en van de goedkeuring der Staten, die meestbegünstiging genieten, afhankelijk te stellen. Er zij aan herinnerd, dat, zooals hierboven reeds werd opgemerkt, de eerstondergeteekende in de jongste zitting van de Europeesche Commissie zich op het standpunt heeft geplaatst, dat de autorisaties langs den diplomatieken weg moeten worden aangevraagd. Deze geautoriseerde afwijkingen schijnen in elk geval de voorkeur te verdienen boven ontduikingen als wel voorkomen. De Regeering beschikt wel over eenige gegevens nopens de onderhandelingen, die tusschen sommige Staten worden of zijn gevoerd om elkander in enkele opzichten preferentiele behandeling toe te staan en ontving wel een tweetal verdragsteksten, maar omtrent de eventueele ontwikkeling van dit systeem van preferenties en de toepassing er van in de practijk kan verder niets worden gezegd. Voor zoover bekend, betreffen de preferenties geen artikelen, die voor Nederland in het bijzonder van belang zijn. Wat de in het geding gebrachte Finsch-Duitsche overeenkomst betreft, zij opgemerkt, dat het gevaar voor douane-contingenten in zake boter van die zijde sterk verminderd is door de aanvaarding, door het Economisch Comité, met medewerking van het Duitse lid, van een rapport, waarin o. m. deze zinsnede voorkomt: „Pour éviter que l'égalité des conditions en matière de concurrence commerciale internationale soit troublée il faudrait, en règle générale, ou bien s'abstenir de contingents égaux ou, tout ou moins, les établir de telle manière qu'ils ne portent pas atteinte aux pays tiers". Wat aangaat de onderhandelingen, die Engeland voert of voeren zal met een aantal Staten over verlaging van zekere rechten, heeft er nimmer eenige twijfel over bestaan, dat alle verlagingen van rechten, waartoe deze onderhandelingen eventueel zullen voeren, zullen vallen onder de werking der meestbegünstiging. De meest ondubbelzinnige verklaringen zijn te uien aanzien steeds gegeven.

Het verband tusschen de twee deelen van den eersten zin der tweede alinea van par. 5 van het Voorloopig Verslag is den ondergeteekenden niet duidelijk. De Regeering komt bij elke gepaste gelegenheid op tegen wat men uitholling van de meestbegünstigingsclausule pleegt te noemen, maar het verheugt haar, te kunnen mededeelen, dat bij de behandeling van het vraagstuk in het Economisch Comité van den Volkenbond niet aan het licht is gekomen, dat de uitholling, in het algemeen genomen, in zeer sterke mate voorkomt. Wat Nederland betreft, is ten opzichte van enkele artikelen daardoor schadeloos rokkend. Maar de ondergeteekenden zien niet in, dat dit euvel, hetwelk zij steeds krachtig bestrijden, tot geen ongerustheid aanleiding zou behoeven te geven als de Nederlandsche Regeering er in slaagde het ter andere plaatse in het Voorloopig Verslag nader omschreven standpunt ingang te doen vinden. Deze twee quaesties hebben, zooveel ondergeteekenden zien kunnen, niets met elkaar te maken, tenzij in dezen zin, dat het in het eerste geval gaat om uitholling, die dezerzijds veroordeeld en bestreden wordt, in het tweede geval om een afwijking, die billijk geacht en verdedigd wordt. Over het lot dezer afwijking van de meestbegünstiging ten opzichte van landen met een vrijgevege handelspolitiek is thans nog niets met eenige zekerheid te zeggen. Deze afwijking behoort tot de punten, die nader bestudeerd zullen worden. De onderhandelingen met Duitschland zijn in het stadium van afwachting, met het oog op de Engelsche onderhandelingen, hiervoren bedoeld, van welke resultaten Nederland zeker in meerdere of mindere mate profiteren zal.

§ 6. Erkennende de bezwaren, die aan een geheel „open" conventie verbonden kunnen zijn, zou de Regeering toch aan zulk een conventie de voorkeur hebben gegeven. Van andere zijde werden die bezwaren evenwel te ernstig geacht dan dat het systeem der „open" conventie kon worden aanvaard.

§ 7. Met belangstelling wordt dezerzijds de gedachten-uiting in de pers en elders over geheele of gedeeltelijke Nederlandsch-Belgische tolunie gevolgd. Dit vraagstuk, dat vroeger reeds meermalen ter sprake is gekomen, kwam uiteraard binnen den aandachtskring der Regeering, toen onderhandelingen over een nieuw handelsverdrag met België werden geopend. Indien het mogelijk en raadzaam blijkt, in de richting van nauwere samenwerking tusschen de twee landen verder te gaan — doel trouwens van elk handelsverdrag —, dan is er zeker geen reden om dit na te laten. In principe verzet niets er zich tegen, dat binnen de grenzen der Oslo-groep de twee, respectievelijk drie Staten, die daartoe bijzondere aanleiding zouden kunnen vinden, de samenwerking nog wat verder uitstrekken dan in het verdrag tot economische toenadering van Oslo is voorzien.

§ 8. De ondergeteekenden zouden zich wel hebben kunnen vereenigen met een minder gemakkelijke wijze van opzegging van en uittreding uit de Conventie, zelfs met onopzegbaarheid der Conventie, maar zijn het eens met de leden, die betoogden, dat het bezwaar der toegepaste methode niet weegt in een geval als dit, waarin het voor een goed deel aankomt op onderling vertrouwen en bereidvolle gezindheid tot het rekening houden met wederzijdsche belangen.

§ 9. Voor wat de beantwoording betreft van de vragen, in § 9 van het Voorloopig Verslag gesteld, moge worden verwezen naar § 3 dezer Memorie. Daaraan zij nog toegevoegd, dat het zeer te betwijfelen valt, of de schepping van een Nederlandsch-Belgisch-Scandinavische douane-unie in de ontwikkeling der dingen ligt, maar dat overigens het veld, waarop zich de samenwerking der Staten van de Oslo-groep ontwikkelen kan, zeer wijd is.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
BEELAERTS VAN BLOKLAND.

De Minister van Staat,
Minister van Binnenlandsche Zaken
en Landbouw,
RUYSS DE BEERENBROUCK.

De Minister van Financiën,
DE GEER.

De Minister van Arbeid,
Handel en Nijverheid,
T. J. VERSCHUUR.

De Minister van Koloniën,
DE GRAAFF.

BIJLAGE VAN DE MEMORIE VAN ANTWOORD.

II. CONVENTION COMMERCIALE DU 24 MARS 1930.

Donnant suite à une demande de la Commission d'étude pour l'Union européenne, le Conseil, dans sa séance du 22 mai dernier, a autorisé le Secrétaire-général „à convoquer, au moment opportun et après avis du Comité économique et du président de la Conférence, en vue d'une action économique concertée, une nouvelle réunion des Etats, chargée de provoquer la mise en application des principes formulés dans la Convention commerciale du 24 mars 1930”.

A la demande du Secrétaire-général, le Comité a donc examiné la question au cours de sa présente session, après s'être assuré le concours d'experts de certains pays non représentés au sein du Comité.

Le Comité a dû d'abord constater que la situation n'a pas changé depuis la Conférence en vue d'une action économique concertée du mois de mars 1931 et que les raisons qui, à ce moment, ont empêché la mise en vigueur de la Convention, subsistent toujours.

En effet, si l'on pouvait même faire abstraction des difficultés de caractère peut-être transitoire, résultant pour certains pays de l'Europe centrale de l'état de leurs relations commerciales contractuelles réciproques, et pour certains pays agricoles de l'Europe orientale, du désir d'obtenir pour leurs exportations de céréales des conditions plus avantageuses, la difficulté que le Comité économique considère comme cardinale subsisterait toujours, c'est-à-dire le fait que les négociations entamées entre la Grande Bretagne et certains pays industriels du continent n'ont pas encore pris une orientation suffisamment nette pour permettre à la Grande-Bretagne de prendre une décision quant à la mise en vigueur de la Convention. Or, sans la participation de la Grande-Bretagne, il semble bien difficile qu'il puisse se former en faveur de la Convention, un groupement de pays assez important pour lui assurer une véritable portée pratique.

C'est pourquoi le Comité économique s'associe chaleureusement à l'invitation que la Commission d'étude pour l'Union européenne a adressée aux Etats intéressés de „poursuivre et de s'efforcer de faire aboutir dans le minimum de temps” ces négociations.

En prenant cette résolution, la Commission d'étude se rendait certainement compte de l'importance capitale de ces négociations, dont les résultats, multipliés par le jeu de la clause de la nation la plus favorisée, pourraient, dans leur ensemble, constituer une première étape très importante vers l'abaissement des barrières douanières. Aussi le Comité économique souhaite-t-il vivement voir mener à bonne fin et dans un très bref délai les négociations en cours. En attendant, le Comité doit toutefois constater qu'il serait prématuré de convoquer une nouvelle réunion dans le but, soit de mettre en vigueur la Convention du 24 mars 1930, soit de conclure une nouvelle convention sur une base analogue.

Par ailleurs, le Comité a noté avec satisfaction la résolution adoptée par la Commission d'étude pour l'Union européenne lors de sa session de mai dernier, recommandant aux Etats européens „de se conformer dès à présent, dans la mesure du possible, aux principes établis par ladite Convention”. Ces principes tendent à créer une stabilité dans les relations commerciales et à instituer une procédure de notification et de recours en faveur des Etats tiers qui pourraient s'estimer lésés par des mesures tarifaires envisagées.

Le Comité est donc unanime à appuyer chaleureusement la recommandation de la Commission d'étude, convaincu que l'application de ces principes par tous les pays pourrait contribuer sensiblement à l'amélioration des relations économiques internationales.

42. 2.

VERSLAG.

De Commissie van Rapporteurs voor het wetsontwerp tot goedkeuring van het op 22 December 1930 te Oslo gesloten verdrag tot economische toenadering met bijbehorend protocol is, na kennis genomen te hebben van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag wegens dit wetsontwerp, van oordeel, dat door deze gewisselde schrifturen de openbare beraadslaging over het voorstel genoegzaam is voorbereid.

Vastgesteld den 12den October 1931.

KNOTTENBELT.
GOSELING.
KORTENHORST.
SCHAEPMAN.
BONGAERTS.